

ปัญหาการควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรมในประเทศไทย

นางสาวนงลักษณ์ ไม่น่าภัยกิจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2513

001085

I 15849b5x

PROBLEMS OF BIBLIOGRAPHICAL CONTROL AND SERVICES

IN THAILAND

Miss Nonglak Minaikit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1970

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

นาย วัชรินทร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ดร.ศุภกมล ใจเฟื่องฟู ประธานกรรมการ

ดร. วรดิษฐ์ กรรมการ

ดร. นันทิยา กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์สุทธิศักดิ์ อัมพันวงศ์

วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2513

วิทยาลัยนิพนธ์ ปัญหาการควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรมในประเทศไทย

ชื่อ นางสาว นงลักษณ์ โมทนาภิกิจ

แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา 2512

บทคัดย่อ

วิทยาลัยนิพนธ์มีจุดมุ่งหมายประการแรก เพื่อศึกษาและรวบรวมปัญหาต่างๆ
เกี่ยวกับการควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรมของประเทศไทย ซึ่งเป็นปัญหา
สำคัญที่นักศึกษาและนักค้นคว้าวิจัยส่วนใหญ่ที่ทำการไขห้วงลึก สิ่งพิมพ์เพื่อการศึกษา
และวิจัยต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบันนี้ และประการที่ ๒ เพื่อค้นคว้าหาวิธีแก้ปัญหานั้น
ในถ่วงนี้

ในการดำเนินการวิจัย ได้ค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ
ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรมทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
สำรวจประเภทและปริมาณสิ่งพิมพ์ที่ผลิตในประเทศโดยการส่งแบบสอบถามและการสำรวจ
หน่วยราชการ องค์กร สำนักพิมพ์ โรงพิมพ์ รวม 115 แห่ง ได้รับแบบสอบถาม
กลับคืน 93 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80.87 ศึกษาและรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นเรื่อง
ช่วยในการควบคุมทางบรรณานุกรมประเภทต่างๆ ได้แก่ บรรณานุกรม ตรีชนี เรื่องย่อ
สหัชศร รวบรวมชื่อวารสาร และการแปล ตั้งแต่ พ.ศ. 2435 จนถึงปัจจุบัน
สำรวจบริการทางบรรณานุกรมที่จัดทำในหน่วยงานต่างๆทั้งของรัฐบาล องค์กร สมาคม
รวม 85 แห่ง โดยการสัมภาษณ์และส่งแบบสอบถามซึ่งได้รับแบบสอบถามคืน 71 แห่ง
คิดเป็นร้อยละ 83.52

ผลของการค้นคว้าสรุปได้คือปริมาณการผลิตสิ่งพิมพ์ในประเทศยังไม่มากนัก
ตัวเร่งที่ได้จากหนังสือสถิติรายปีขององค์กรสหประชาชาติ และที่รวบรวมจากหอสมุดแห่งชาติ
ระหว่างปี พ.ศ. 2494 - 2495 และ 2500 - 2511 ในปี พ.ศ. 2494
มีการผลิตหนังสือมากที่สุด 4, 444 ชื่อเรื่อง พ.ศ. 2505 ผลิตน้อยที่สุด

เพียง 1,062 ชื่อเรื่อง ประเภทของหนังสือที่ทำการผลิตมากที่สุด คือ หมวดความรู้ทั่วไป
 พิมพ์มากที่สุดถึงร้อยละ 65.14 ประเภทที่ผลิตน้อยที่สุด คือ หมวดปรัชญา จำนวนผลิต
 สูงสุดเพียงร้อยละ 6 เหตุที่ทำการผลิตหนังสือน้อยเพราะความสนใจในการอ่านหนังสือ
 ของคนไทยยังน้อย ช่างกลอนคำขวัญกลสุเขียนและเนื่องจากการขาดหลักเกณฑ์ในการ
 เก็บสถิติทำให้ไม่สามารถทราบสถิติการผลิตสิ่งพิมพ์ได้อย่างแน่นอน ประกอบกับข้อบกพร่อง
 ของพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484 ไม่มีผลบังคับใช้ถึงสิ่งพิมพ์บางประเภท
 ได้แก่ สิ่งพิมพ์รัฐบาล เทศบาล และสิ่งพิมพ์ที่รัฐมนตรีกำหนด อัตราค่าปรับต่ำ ทำให้
 หอสมุดแห่งชาติได้รับสิ่งพิมพ์ไม่ครบ สำนักพิมพ์ โรงพิมพ์ หน่วยงานต่างๆส่วนใหญ่
 ไม่มีการทำรายชื่อบริษัทผู้เผยแพร่และจำหน่าย การรวบรวมบรรณานุกรมแห่งชาติ
 จึงไม่ได้ผล

สำหรับการควบคุมและบริการทางบรรณานุกรมที่จัดทำในประเทศไทย เข้าใจว่า
 เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2435 เพราะมีการพิมพ์หนังสือบรรณานุกรมเล่มแรก คือ "Catalogue
 of the Books of the Royal Vajirajan Library" ต่อมาได้มีการ
 จัดทำและจัดพิมพ์เครื่องมือที่ช่วยในการควบคุมทางบรรณานุกรมประเภทต่างๆมากขึ้น
 สามารถรวบรวมได้ประมาณ 160 ชื่อเรื่อง ในด้านบริการทางบรรณานุกรม
 ของห้องสมุด หน่วยงานต่างๆ มีการจัดทำรายชื่อบริษัทผู้พิมพ์หนังสือใหม่ในห้องสมุดได้รับมากที่สุด
 ถึงร้อยละ 96.14 และมีการทำรวมรายชื่อบริษัทผู้พิมพ์หนังสือพิมพ์น้อยที่สุดเพียงร้อยละ 7.04
 เท่านั้น

วิทยานิพนธ์นี้ได้เสนอแนะในเรื่องการผลิตและการเก็บสถิติสิ่งพิมพ์ การแก้ไข
 พระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช 2484 การแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรม
 และศิลปกรรม พุทธศักราช 2474 การร่วมมือกันระหว่างห้องสมุด หน่วยงานต่างๆ
 ในการทำรายชื่อบริษัทผู้ผลิตในหน่วยงาน ความร่วมมือในด้านการจัดหาหนังสือของห้องสมุด
 ประเภทเดียวกัน ความร่วมมือในการจัดการควบคุมและบริการทางบรรณานุกรมให้ได้
 ผลสมบูรณ์ถาวรและมีแบบแผน ความร่วมมือระหว่างสำนักพิมพ์ โรงพิมพ์ในการผลิตหนังสือ
 และการทำรายชื่อบริษัทผู้พิมพ์ และขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

Thesis Title Problems of Bibliographical Control and Services
in Thailand

Name Miss Monglak Minakitt Department Library Science

Academic Year 1969

ABSTRACT

The objective of this thesis serves two-fold:- first, to study and collect major problems on bibliographical control and services in Thailand which are confronting the majority of scholars and researchers today who seriously need printed materials for their study; and secondly, to search for suitable ways to solve those problems found.

The research techniques include the documentary research through books, periodicals and other printed materials concerning bibliographical control and services both in Thai and foreign languages; a survey of the types and numbers of printed materials published in Thailand by sending questionnaires to governmental agencies and organizations, publishing and printing houses, totaled 115 in number from which 93 or 80.87 % returned. Tools on bibliographical control in different forms as bibliographies, indexes, abstracts, union catalogs, union list of serials and translations published since 1892 (B.E. 2435) till now have been studied and compiled. Finally, a survey of bibliographical services rendering in 85 governmental units, academic organizations and associations was made through questionnaires and interviews, of which 71 or 83.52 % in toto were returned.

Research results conclude as follows:-

Book production in Thailand is very low in quantity. From the UN Statistical Yearbooks and statistics gathered from the National Library between 1951-1952 (B.E. 2494-2495) and during the years 1957-1965 (B.E. 2500-2511), it is shown that in the year 1951 (B.E. 2494) Thai book production comprised 4,444 titles, and only 1,062 titles in 1962 (B.E. 2505). The most produced type of books is general knowledge which comes as high up to 65.14 in percentage. The least one in production is philosophy which comes out only 6 % at the highest. The small amount of book production resulted from the fact that there is not much of reading interest among the Thai people, the shortage of writers, and the omission of proper systematic compilation of statistics so that the knowledge on book production cannot be ascertained. On top of these are added the defects in the Printing Act 1941 (B.E. 2484) which excludes certain kinds of materials such as government and municipal publications and authoritative issues declared by ministers, the low fine rates that affect the National Library's right to get complete publications printed, and the inadequacy of publishers' catalogs listing new books produced and distributed. All these are obstacles which keep preventing the Thai national bibliography to come into being.

As for the bibliographical control and services in Thailand, it is understood that it dates back to 1892 (B.E. 2435) in the form of the first and foremost published bibliography entitled "Catalogue of the Books of the Royal Vajirajan Library". Later on, there have been the compilation and publishing of more bibliographic tools until the total reaches 160 titles. Of the bibliographical services in libraries and other organizations, the listing of newly acquired books is done as much as up to 90.14 percent, though on the contrary, only 7.04 % is done concerning the union list of serials.

Suggestions and ideas covering many points to help solve the problems has been mentioned are presented in this thesis. They are:- the new way of effective production of printed materials and the compilation of statistics, the improvement and insertion of articles in corrigenda to the Printing Act 1941 (B.E. 2484) and the Act for the Protection of Literary and Artistic Works issued in 1931 (B.E. 2474), the cooperation among libraries and organizations in the compilation of printed materials being published by them and also the cooperative acquisition program in the same type of libraries. In addition are ideas on the cooperation with the application of appropriate scheme and system for the completely effective outcome of bibliographical control and services, the cooperation among publishers and printing offices in their book production and publishers catalogs, and finally, suggestions and ideas for further research and study that need to be done.

สารบัญ

	หน้า
มหัศจรรย์ภาษาไทย	๔
มหัศจรรย์ภาษาอังกฤษ	๘
รายการตารางประกอบ	๑
รายการภาพประกอบ	๓
บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	๕
วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย	7
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	8
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๑๑
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	10
การสำรวจและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง	10

บทที่

1	บรรณานุกรมและประวัติของการควบคุมทางบรรณานุกรม	
	บรรณานุกรมคืออะไร	15
	จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของบรรณานุกรม	25
	การควบคุมทางบรรณานุกรมคืออะไร	26
	การบริการทางบรรณานุกรมคืออะไร	28
	งานควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรมประกอบด้วยอะไรบ้าง	28
	ประวัติและปัญหาของการควบคุมทางบรรณานุกรม	28

บทที่

2	การควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรมในต่างประเทศ.....	39
	บรรณานุกรม	39
	ครุภัณฑ์	79
	เรื่องย่อหรือสาระสังเขป	88
	สหบัตร	95
	รวมรายชื่อวารสาร	101
	การแปล	104
	ผลงานด้านการควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรมของ องค์การยูเนสโก	109

3	ประวัติการพิมพ์และปริมาณการผลิตหนังสือในประเทศไทย	111
	ตอนที่ 1 ประเภทและปริมาณการผลิตสิ่งพิมพ์	131
	ตอนที่ 2 การอภิปรายผล	142

4	การควบคุมทางบรรณากรมในประเทศไทย	145
	บรรณากรมแห่งชาติ	158
	บรรณากรมสิ่งพิมพ์รัฐบาล	170
	บรรณากรมเฉพาะวิชา	175
	บรรณากรมที่พิมพ์เพื่อการค้า	226
	รายชื่อหนังสือของห้องสมุดและรายชื่อหนังสือที่ห้องสมุดได้รับ	229
	กรรมวิธี	235
	เรื่องย่อและสาระสังเขป	248
	สมัคร	257
	รายชื่อวารสารที่ห้องสมุดได้รับและรวมรายชื่อวารสาร	261
	การแปล	269
5	การบริการทางบรรณากรมในประเทศไทย	
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	278
	ตอนที่ 2 การอภิปรายผล	303
	ตอนที่ 3 หน่วยงานสำคัญ ๆ ที่มีต่อการควบคุมและการบริการ	
	งานบรรณากรม	308
6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
	สรุป	315
	ข้อเสนอแนะ	320
	บรรณากรม	326
	ภาคผนวก	353
	ประวัติการศึกษา	380

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนการยืมหนังสือทั่วโลกนับคามาซื้อเรื่อง.....	2
2	ปริมาณการยืมหนังสือของประเทศไทย พ.ศ. 2494-2495 และ พ.ศ. 2500-2511	121
3	ปริมาณการยืมหนังสือ พ.ศ. 2503 - 2507	125
4	ปริมาณซื้อเรื่องของหนังสืออนุสรณ์ในงานศพที่คัดลอก เรื่องจากต้นฉบับของหอสมุดแห่งชาติและเรื่องที่ได้จาก แหล่งอื่น ๆ ปี 2501 - 2510 เฉพาะ 10 หมวดใหญ่ รวมประเภท	128
5	การจัดลำดับการยืมสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ	132
6	ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ยืม	134
7	ปริมาณของสิ่งพิมพ์ที่ยืมต่อสัปดาห์ ต่อเดือน และต่อปี	136
8	วัตถุประสงค์ของการเผยแพร่สิ่งพิมพ์โดยให้เปล่า	137
9	งบประมาณในการจัดพิมพ์ของหน่วยราชการ องค์กร	138
10	บริการทางค่านมรณานุกรมของห้องสมุด	281
11	บริการรวบรวมบรรณานุกรม	283

ตารางที่		หน้า
12	บริการนำรายชื่อนักหนังสือพิมพ์ที่ลงทะเบียน	286
13	บริการทำกรรมนิวารสาร	289
14	บริการทำกรรมนิหนังสือพิมพ์	293
15	บริการทำเรื่องย่อ	296
16	บริการแปล	299

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบที่		หน้า
1	หน้าปกในของ Catalogue of the Books of the Royal Vajirajan Library	146
2	หน้าที่ 1 ของ Catalogue of the Books of the Royal Vajirajan Library	147
3	หน้าปกในของบัญชีเรื่องหนังสือในหอพระสมุดวชิรญาณภาคที่ 1 แผนกบาฬี พ.ศ. 2459	151
4	หน้าที่ 1 ของ บัญชีเรื่องหนังสือในหอพระสมุดวชิรญาณ ภาคที่ 1 แผนกบาฬี พ.ศ. 2459	152

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของนักค้นคว้าวิจัย นักศึกษากิจการตลอดจนผู้ใช้ของสมุดโลกทั่ว ๆ ไป คือ ความไม่สะดวกในการใช้หนังสือและวัสดุการอ่านในเรื่องที่ต้องการ ทั้งนี้เนื่องจากไม่สามารถทราบได้ว่ามีสิ่งพิมพ์ใด ๆ พิมพ์ออกมาบ้าง หรือถ้ามีพิมพ์ออกมาสสิ่งพิมพ์นั้นมีอยู่ที่ใด ปัญหาที่เกิดขึ้นจากปริมาณการผลิตสิ่งพิมพ์ซึ่งมีมากขึ้น ยิ่งในปัจจุบันนี้การประดิษฐ์เครื่องพิมพ์และการพัฒนาเทคนิคใหม่ ๆ ของการพิมพ์เป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตและประมาณการพิมพ์ให้มากยิ่งขึ้น จากสถิติการผลิตหนังสือทั่วโลกขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือองค์การยูเนสโก (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO) ในปี พ.ศ. 2498 เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2503 พ.ศ. 2507 - 2509 จำนวนชื่อเรื่อง (title) ที่พิมพ์มากขึ้นทุกปี ดังนั้นจะเห็นได้จากสถิติการผลิตหนังสือรวมทั่วโลก และจำนวนการพิมพ์หนังสือออกเป็นทวีปต่าง ๆ ในตารางที่ 1 นี้

จำนวนการยืมหนังสือทั่วโลกนับตามชื่อเรื่อง (titles)¹

ทวีป	พ.ศ. (ค.ศ.)		2498 (1955)		2503 (1960)		2507 (1964)		2508 (1965)		2509 (1966)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แอฟริกา	3,000	1.0	5,000	1.4	6,000	1.5	7,000	1.6	7,000	1.5		
อเมริกาเหนือ	16,000	5.6	22,000	6.0	38,000	9.0	64,000	14.2	68,000	14.8		
อเมริกาใต้	9,000	3.2	13,000	3.6	13,000	3.2	13,000	2.9	13,000	2.8		
เอเชีย	70,000	24.6	83,000	22.8	85,000	20.8	85,000	18.9	95,000	20.7		
ยุโรป	131,000	46.0	163,000	44.8	184,000	45.1	200,000	44.4	200,000	43.4		
โอเชียเนีย (Oceania)	1,000	0.3	2,000	0.5	4,000	1.0	5,000	1.1	4,000	0.9		
สหภาพสาธารณรัฐ	55,000	19.3	76,000	20.9	78,000	19.1	76,000	16.9	73,000	15.9		
จำนวนรวมทั่วโลก	285,000	100.0	364,000	100.0	408,000	100.0	450,000	100.0	460,000	100.0		

¹ UNESCO, Statistical Yearbook 1967 (Paris, 1968), p. 386.

ค่ารับบทความในวารสารจะเพิ่มปริมาณขึ้นอีกอย่างชัดเจนจากวรรณกรรมทางวิทยาศาสตร์ และวิทยาการประยุกต์ (technology) ในระยะ 250 ปี ก่อน ค.ศ. 1876 (พ.ศ. 2419) คือระหว่าง ค.ศ. 1633 - 1876 สกักเคอร์ (Scudder) ได้รวบรวมวารสารทางวิทยาศาสตร์ได้เพียง 4,390 รายการเท่านั้น² แต่ระยะ 33 ปี ระหว่าง ค.ศ. 1900 - 1933 จำนวนวารสารทางวิทยาศาสตร์ที่รวบรวมไว้ใน World list of Scientific Periodicals มีปริมาณถึง 24,029 รายการ³ ยอดจอร์จ เบนน์ (George S. Bonn) กล่าวว่าผู้เชี่ยวชาญทางวรรณกรรมประมาณว่า ปัจจุบันมีวารสาร 50,000 รายการ และมีอัตราเพิ่มขึ้น 5 - 10% ทุกปี คาดว่าเมื่อถึงปี ค.ศ. 1980 (พ.ศ. 2523) จำนวนวารสารจะเพิ่มมากกว่า 100,000 รายการ บางท่านคาดว่าบทความทางวิทยาศาสตร์ที่พิมพ์ในวารสารมีประมาณ 1,500,000 - 5,000,000 บทความ และจำนวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยจะเป็นสองเท่าทุก ๆ $8\frac{1}{2}$ ปี จากการศึกษาสถิติเมื่อไม่นานมานี้ พบว่าวรรณกรรมทางวิทยาศาสตร์ที่พิมพ์ในวารสารมากกว่า 93% สรีรวิทยา 90% ฟิสิกส์ 88% สัตวศาสตร์ 80% และ

²Samuel H. Scudder, Catalogue of Scientific Serials of All Countries Inculding the Transaction of Learned Societies in the Natural, Physical, and Mathematical Science, 1633-1876 (Cambridge: Harvard University Library, 1879), Quoted in Verner W. Clapp, "The Role of Bibliographic Organization in Contemporary Civilization," Bibliographic Organization, ed. Jesse H. Shera, and Margaret E. Egan (Chicago, Illinois: University of Chicago Press, 1951), p. 5.

³A World List of Scientific Periodicals Published in the Year 1900-1933 (2^d ed.; Oxford: Oxford University Press, 1934), Quoted in Clapp, ibid., p. 6.

คณิตศาสตร์ 76%⁴ และนั่นคือสิ่งที่ต้องการที่นักวิจัยในวิชาวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์
 ประยุกต์ จึงต้องอาศัยบทความในวารสารมาก สำหรับสิ่งพิมพ์ทางสาขาวิชาสังคม-
 ศาสตร์ และมานุษยศาสตร์ก็ทวีจำนวนมากขึ้นเช่นเดียวกัน แต่อัตราการเพิ่มยังต่ำกว่า
 วารสารทางวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์⁵

ปริมาณการพิมพ์ขึ้นเรื่อย ๆ ความใฝ่ฝันของนักวิจัยเพื่อขยายขอบเขต
 ของความรู้ และชาติที่กำลังพัฒนาจำเป็นต้องเพิ่มปริมาณการพิมพ์ คือต้องจัดทำราย
 ละเอียดเกี่ยวกับโครงการและรายงานการพัฒนาต่าง ๆ หนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็น
 มรดกทางวรรณกรรมและวิทยาการของมนุษยชาติให้ความรู้ในสาขาวิชาการทุกแขนง เราจะ
 จัดมรดกอันมีค่านี้ไว้ให้สมบูรณ์ได้อย่างไร จึงจะเป็นที่ดึงดูดความสนใจ และตรงกับความ
 สนใจของนักวิจัย นักบริหาร นักวิชาการ นิสิตนักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป และ
 ในยุคของการใช้สิ่งพิมพ์โดยเฉพาะนิตินักศึกษา นักค้นคว้าวิจัยได้ใช้สิ่งพิมพ์เหล่านี้ได้
 สะดวกรวดเร็ว และถูกต้องโดยไม่มีข้อจำกัดว่าจะเป็นหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ของผู้แต่งคน
 ใด ชาติใด สมัยใด ภาษาใด หรือสาขาวิชาใด ซึ่งวิธีที่จะแก้ปัญหานี้ได้ก็คือ
 ต้องอาศัย "การควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรม" (Bibliographical
 control and bibliographical services) กล่าวคือ การมีรายชื่อของ
 หนังสือและสิ่งพิมพ์ได้อย่างสมบูรณ์ซึ่งจะทำให้ทราบว่าสิ่งพิมพ์เรื่องใดออกมามาก
 และสิ่งพิมพ์นั้นอยู่ที่ใดเป็นการอำนวยความสะดวกในการใช้สิ่งพิมพ์เพื่อประโยชน์ในการ
 ศึกษา ค้นคว้า และวิจัย

⁴George S. Bonn, "Literature of Science and Technology,"
McGraw-Hill Encyclopedia of Science and Technology, VII (1963),
 542a-542b.

⁵Ray Astbury, Bibliography and Book Production (Oxford:
 Pergamon Press, c 1967), p. 111.

สำหรับในประเทศไทยจนถึงแม้มีวิชาการซึ่งยังมีไม่มากนัก แต่ผู้ซึ่งมีหลักที่ประสม
 มีค่าในการไม่สิ่งซึ่งเห็นด้วยแล้ว ประเทศไทยโดยยังไม่มีการวางสิ่งใหม่ (Clearing
 house) สำหรับสิ่งใหม่ที่มีคุณค่าและไม่มีการวางสิ่งใหม่ที่มีคุณค่าที่จะทำให้ผู้ใดได้ทราบว่ามี
 อะไรหรือของออกมาบ้าง ในปัจจุบันนี้รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย มีความ
 มุ่งหมายที่จะส่งเสริมงานวิจัยในหลายทาง ๆ จึงได้จัดตั้งสภาวิจัยแห่งชาติขึ้นตามพระราช
 บัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2499 เพื่อส่งเสริมการวิจัยทางวิทยาศาสตร์⁶ ต่อมาได้
 ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาวิจัยแห่งชาติฉบับใหม่ ตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติ
 สภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2502 ขยายขอบเขตของการวิจัยให้กว้างขวางขึ้น คือ เป็น
 การวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์⁷ และในปี พ.ศ. 2507 ได้ตรา
 พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) มาตรา 6 ได้กำหนดหน้าที่ของสภาวิจัย
 แห่งชาติไว้ดังก็คือ เสนอแนะแผนนโยบายและโครงการส่งเสริมการวิจัย ซึ่งเห็นสมควร
 เสนอคณะรัฐมนตรีต่อสภาวิจัยแห่งชาติ พิจารณาจัดตั้งสาขาวิชาการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจากที่
 ระบุไว้ในมาตรา 17 แล้วเสนอต่อสภาวิจัยแห่งชาติ พิจารณาให้มีการหาทุนบำรุงการวิจัย
 และเสนอแนะสภาวิจัยแห่งชาติเพื่อให้ง่ายขึ้นเพื่อการวิจัย เสนอรายงานประจำปี
 เกี่ยวกับผลงานการวิจัยต่อสภาวิจัยแห่งชาติ ส่งเสริมและจัดให้มีการวิจัยและสถานีวิจัย
 ประสานงานวิจัยของสาขาวิชาการต่าง ๆ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยส่วนราชการและ
 ส่วนบุคคล จัดให้มีระเบียบแก่งานวิจัยและบุคลากรในสาขาวิชาการต่าง ๆ มอบหมายให้
 ผู้รับมอบปฎิบัติเฉพาะอย่างเกี่ยวกับกรวิจัย พิจารณาจัดตั้งงบประมาณเกี่ยวกับกรวิจัย

⁶ "พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2499," ราชกิจจานุเบกษา,
 73(18 กันยายน, 2499), 1022.

⁷ "พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2502," ราชกิจจานุเบกษา,
 76(๗ พฤศจิกายน, 2502), 2.

จัดสรรเงินอุดหนุนและเงินรางวัลเกี่ยวกับการวิจัย คิดค่าและส่งเสริมความร่วมมือ
 กับสถาบันการวิจัยและนักวิจัยในต่างประเทศ⁸ สถาบันแห่งชาติยังไม่จัดให้มีรายงาน
 ผลงานการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ ด้านสังคมศาสตร์ และโครงการวิจัยรางวัลมหาวิทยาลัย
 ที่จัดทำไปแล้วออกเผยแพร่โดยประจำอีกด้วย นอกจากนั้นแล้วสถาบันการศึกษาระดับสูง
 ศึกษาของประเทศไทยส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยของนิสิต นักศึกษาโดยตั้งมีมติวิเทศวิชา
 ศึกษาคณะหนึ่ง จัดการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และมีการศึกษาระดับปริญญาเอก จึง
 กล่าวได้ว่ามีการส่งเสริมการวิจัยมากมั่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ฉะนั้นเห็นว่าการค้นคว้าโครงการค้นคว้าวิจัยในด้านต่าง ๆ โดยการใ้
 ประโยชน์จากหนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ วิชานุกรม⁹ จึงมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระ
 รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรม ซึ่งเป็นวิชา
 ที่นิสิต นักศึกษา และนักค้นคว้าวิจัยเกือบอยู่ในปัจจุบันนี้ และเห็นควรว่าวิชาวิชานี้
 ต่าง ๆ ในคานนี้.

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยมีขอบเขตเฉพาะการควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรมของสิ่งพิมพ์
 ซึ่งได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และบทความที่ตีพิมพ์ในสิ่งพิมพ์ดังกล่าวนี้ เท่านั้น
 กล่าวคือเป็นการสำรวจประเภทและปริมาณสิ่งพิมพ์ที่เป็นผลิตใหม่ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2511

⁸พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2507, "วารกิจ
 งามเบกษา, 81 (15 กันยายน, 2507), 619 - 620.

ซึ่งมีผู้จัดทำและตั้งของหน่วยราชการ องค์กรต่าง ๆ ในจังหวัดพระนคร ธนบุรี และต่างจังหวัดเป็นบางแห่ง โดยการส่งแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 115 แห่ง (รายชื่อในภาคผนวก^๑) จำนวนใดก็ตาม คือ หน่วยราชการ องค์กร 70 แห่ง โรงเรียนที่ ส่วนราชการและองค์กร 15 แห่ง โรงเรียนเอกชน 15 แห่ง สำนักพิมพ์ 15 แห่ง และทำการสำรวจสิ่งพิมพ์ที่เป็นเครื่องช่วยในการควบคุมทางบรรณานุกรม (bibliographical tools) ที่จัดทำและจัดพิมพ์โดยห้องสมุดและสถาบันต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเริ่ม คือ ประมาณ ปี พ.ศ. 2435 จนถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2513 เป็นระยะเวลา ประมาณ 80 ปี

สำหรับบริการทางด้านบรรณานุกรม ได้ทำการสำรวจบริการด้านนี้ จาก ห้องสมุดของหน่วยราชการ องค์กร สถาบันต่าง ๆ ทั่วประเทศระหว่าง ปี พ.ศ. 2511 - 2512 รวม 4 ประเภท เป็นจำนวน 85 แห่ง จำนวนประเภทใดก็ตาม คือ ห้องสมุดแห่งชาติ 1 แห่ง ห้องสมุดโรงเรียน 43 แห่ง ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย 15 แห่ง ห้องสมุดเฉพาะ 26 แห่ง (รายชื่อในภาคผนวก^๑)

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

1. ค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่กล่าวถึงการควบคุม และการบริการทางบรรณานุกรมทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
2. สำรวจการพิมพ์หนังสือในประเทศ ซึ่งผู้พิมพ์ให้การคำและตั้งของหน่วยราชการต่าง ๆ โดยการส่งแบบสอบถาม "ประเภทและปริมาณของสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยหน่วยราชการ องค์กร สำนักพิมพ์ โรงเรียน" สำหรับปี พ.ศ. 2511 ทั่วประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดพระนคร ธนบุรี

3. ทำการสำรวจสิ่งพิมพ์ที่เป็นเครื่องมือช่วยในการควบคุมทางบรรณานุกรม (bibliographical tools) ที่จัดทำและจัดพิมพ์โดยห้องสมุดและสถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2513

4. สำนวนการบริการทางบรรณานุกรมที่จัดทำโดยห้องสมุดและสถาบัน โดยการสัมภาษณ์ และออกแบบสอบถาม โดยโครงสร้างสอบถาม "การให้บริการทางบรรณานุกรมที่จัดทำโดยห้องสมุดของมหาวิทยาลัย อธิการ สถาบันต่าง ๆ" ทั่วประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2511 - 2512

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้วิธีการสถิติเบื้องต้น สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ดังต่อไปนี้

1. ร้อยละ (Percent)
2. รั้วลำดับ (Rating scale)
3. ข้อมูลที่เป็นคะแนนเต็ม ต้องการทราบรายละเอียดความถี่ฐาน และส่วนเบี่ยงเบนควอดโรต ในสูตรดังนี้

3.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ในสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = $\sum f$

N = จำนวนของคะแนนทั้งหมด

$$\text{Mdn} = L_o + i \frac{\frac{N}{2} - f_1}{f_2}$$

เมื่อ	Mdn	=	มัธยฐาน
	L_o	=	ขีดจำกัดส่วนที่แท้จริงของคะแนนในชั้นที่มีมัธยฐาน
	N	=	Σf หรือว่าจำนวนความถี่ทั้งหมด
	i	=	ชั้นกว้าง
	f_1	=	ความถี่สะสมจากคะแนนต่ำสุดถึงคะแนนที่เป็นขีดจำกัดบน ของคะแนนในชั้นก่อนชั้นที่มีมัธยฐาน
	f_2	=	ความถี่ของคะแนนในชั้นที่มีมัธยฐาน

3.3 คว (Quartile Deviation) ส่วนเบี่ยงเบน
ควอดรอนโตโดยสูตร

$$Q.D. = \frac{Q_3 - Q_1}{2}$$

ผลที่ต่ำกว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบปริมาณและประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ผลิตออกมานิตและแหล่งที่ผลิต
2. ได้ทราบหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้บริการและชนิดของการบริการทางบรรณานุกรม
3. ได้ทราบปัญหาต่าง ๆ ในการควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรมของไทย
4. ได้ทราบวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ในด้านนี้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. สำหรับห้องสมุดต่าง ๆ จะได้นำไปถึงแหล่งของสิ่งพิมพ์ทั้งฉบับในประเทศไทย และบริการ การบรรณานุกรมซึ่งจัดทำอยู่ในห้องสมุดและสถานอื่นต่าง ๆ เพื่อให้เขาควรรู้ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด ในด้านการค้นคว้าวิจัย ซึ่งนับ เป็นบริการสำคัญที่สุดของห้องสมุด
2. สำหรับหน่วยราชการ องค์กร สถาบันต่าง ๆ จะเป็นแนวทางในการ การควบคุมทางบรรณานุกรม กล่าวคือ ได้ทราบว่ามีสิ่งพิมพ์ใดชนิดใดออกมาบ้างเป็นประจำ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริการทางบรรณานุกรมให้รัดกุมและมีแผนแบบ
3. สำหรับนิสิต นักศึกษา นักค้นคว้าวิจัย จะเป็นการส่งเสริมการยืมสิ่งพิมพ์ ให้กว้างขวางได้รับความสะดวกในการใช้สิ่งพิมพ์มากขึ้น

การสำรวจและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในปี ค.ศ. 2508 แม่นมาส ชาวลิต ได้สำรวจเกี่ยวกับวัสดุเพื่อการอ่าน ในประเทศไทย เสนอต่อองค์การยูเนสโก มีชื่อเรียกว่า Survey Report on Reading Materials in Thailand⁹ โดยได้สำรวจในเรื่องต่าง ๆ คือ การพิมพ์หนังสือ การผลิตหนังสือต่าง ๆ ไป และการผลิตหนังสือเพื่อการค้า สำหรับ การผลิตหนังสือตัวเลขที่ได้จากกรมศิลปากรระหว่างปี ค.ศ. 2502 - 2506 พบว่า วิชาที่มีการผลิตมาก คือ ความรู้ทั่วไป วรรณคดี สังคมศาสตร์ ศาสนา พบว่าวิชาที่มีการผลิตน้อย คือ วิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ และยังได้วิเคราะห์ผลจาก

⁹ Maenmas Chavalit, Survey Report on Reading Materials in Thailand (Bangkok: Department of Education Techniques, Ministry of Education, 1966), 29 pp.

ปริมาณการผลิตสิ่งพิมพ์ของสำนักพิมพ์ 6 แห่ง ปรากฏว่าจากจำนวนหนังสือ 2016
 เรื่อง มีอยู่ 369 เรื่องที่พิมพ์ซ้ำของเดิม และการผลิตหนังสือแนวใหม่มีจำนวน
 มากที่สุด ที่ผลิตน้อยที่สุดคือหนังสือเกี่ยวกับการทำรูป

นอกจากนั้น แม่นมาส ชาวลิต ยังได้สำรวจเกี่ยวกับการเตรียมการผลิต
 และการเผยแพร่วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ.
 2496 - 2506 และได้เสนอรายงานเรื่อง Survey of Preparation, Pro-
 duction and Distribution of Literature for Children and
 Juveniles in Thailand¹⁰ จากการสำรวจพบว่าหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน
 พิมพ์น้อยมาก คือ 194 เรื่องเท่านั้น ซึ่งควรจะได้ตีพิมพ์ให้มากขึ้นทั้งในร้านปริยาศและ
 ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์

Alice H. Palmer ได้สำรวจ Textbook-Needs in Thailand,
 1965 - 1980¹¹ สรุปได้ว่า แผนเรียนระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษายังมีไม่
 เพียงพอ ระดับอุดมศึกษาใหม่มีแผนเรียนเลย และในอีก 15 ปีข้างหน้าคาดว่าจำนวน
 นักเรียนระดับประถมศึกษาและอุดมศึกษาจะเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ส่วนระดับมัธยมศึกษาจะ
 เพิ่มขึ้นเป็น 4 เท่า จึงจำเป็นที่จะจัดหาแผนเรียนให้เพียงพอทุกระดับชั้นและสาขาวิชา

¹⁰ Maenmas Chavalit, Survey of Preparation, Production and Distribution of Literature for Children and Juveniles in Thailand (Bangkok: Department of Education Techniques, Ministry of Education, 1966), 29 pp.

¹¹ Alice H. Palmer, "Textbook-Needs in Thailand, 1965-1980," (Bangkok: Education Division, USOM), 1965. 38 pp. (Mimeographed.)

ใน พ.ศ. 2509 ฉวีลักษณ์ ศาตมย์ เสนอผลการวิจัยเรื่อง การผลิตและการใช้หนังสืออ้างอิงของไทย¹ สรุปได้ว่า การผลิตหนังสืออ้างอิงของไทยจัดพิมพ์มากระหว่างปี พ.ศ. 2489 - 2508 และมี พ.ศ. 2506 เป็นปีที่เริ่มจัดพิมพ์ครั้งแรกขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากความเจริญทางการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจการครองชีพของประชาชนในระยะนี้ได้ขึ้น ประกอบกับหน่วยราชการเริ่มสนใจสนับสนุนในการจัดทำหนังสือประเภทนี้ แต่ปัจจุบันการผลิตหนังสืออ้างอิงก็ยังไม่ค่อยได้ขาดอยู่ในด้านผู้จัดทำ การพิมพ์ และการจำหน่าย กล่าวคือผู้จัดทำไม่ได้จัดทำหนังสืออ้างอิง ประเภทที่อยู่ในความต้องการของผู้ใช้ให้เพียงพอ การจัดพิมพ์มุ่งถึงปริมาณมากกว่าคุณภาพทำให้ชำรุดเสียหายง่าย ยังขาดเครื่องมือช่วยค้นหาให้ผู้ใช้ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ การจำหน่ายอยู่ในวงแคบเฉพาะ จังหวัดพระนคร ทนบุรี เป็นส่วนใหญ่ ไม่มีตัวแทนไปจำหน่ายในต่างจังหวัด ทำให้การใช้ไม่แพร่หลาย และผู้ใช้ไม่ได้รับความสะดวกในการจัดซื้อ และมีหน้าที่สำคัญคือ ผู้ผลิตไม่มีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้ก่อนการผลิต ทำให้มีหนังสืออ้างอิงมากในบางประเภท และบางแขนงวิชาเท่านั้น หนังสืออ้างอิงประเภทบรรณานุกรม บรรณานุกรม มีผู้ต้องการใช้มาก แต่มีผู้จัดทำน้อย นอกจากนี้ ฉวีลักษณ์ ศาตมย์ ยังได้รวบรวมรายชื่อหนังสืออ้างอิงของประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2400 ถึง 30 ตุลาคม พ.ศ. 2508 ไว้พร้อมทั้งกำกับอักษรย่อชื่อห้องสมุดที่มีหนังสือนั้น ๆ ไว้ด้วย

ใน พ.ศ. 2510 สแตนลีย์ เอ บาร์เน็ตต์ (Stanley A. Barnett) และคณะ ได้สำรวจเรื่อง Developmental Book Activities and Needs

¹ ฉวีลักษณ์ ศาตมย์, "การผลิตและการใช้หนังสืออ้างอิงของไทย," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทตามบัณฑิตยสถาน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, จุดประสงค์การพิมพ์วิทยานิพนธ์ 2509) (อักษรสำนวน) 345 หน้า.

in Thailand¹³ ในเวลาสำรวจระหว่าง 29 มกราคม ถึง 19 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1967 ในเรื่องการบริโภคหนังสือ และอุตสาหกรรมการยืมหนังสือของไทย ผลการสำรวจที่น่าสนใจคือ ตลาดการค้าหนังสือของไทยยังอยู่ในวงแคบ ส่วนใหญ่ของหนังสือที่มียอดออกมาเป็นสิ่งพิมพ์ของทางราชการ หรือองค์กร ฟิล์มเรจ และเอกรายพิมพ์เพื่อเก็บของชาติ ไม่ใช่พิมพ์เพื่อการค้า

เกรทวูท คูร์ฟีทท์ทำทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการวิจัยจากเอกสารราชการ¹⁴ โดยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ซึ่งทำให้ นักวิจัยไม่สามารถได้ประโยชน์จากเอกสารราชการ สำหรับการวิจัยได้อย่างเต็มที่ตามที่ ต้องการ โดยเจาะการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการทางคำขวัญประจำสถานศึกษา ซึ่งต้องอาศัย เอกสารราชการ เป็นส่วนใหญ่ ปัญหาและอุปสรรคสำคัญนั้นสรุปได้คือ ขาดการจัดทำ บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ของรัฐบาลให้ทันต่อเหตุการณ์ การจัดพิมพ์เอกสารราชการมีข้อบกพร่องทั้งในด้านการพิมพ์และการเผยแพร่ ระบบการจัดเก็บสิ่งพิมพ์รัฐบาลไม่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้

¹³ Stanley A. Barnett and Other, Developmental Book Activities and Needs in Thailand. Agency for International Development, Contract No. AID/CSD-1162 (New York: Wolf Management Services, 1967), 160 pp.

¹⁴ เกรทวูท คูร์ฟีทท์, "สภาพและปัญหาการวิจัยจากเอกสารราชการ" (วิทยานิพนธ์ปริศนาคำถามปริศนาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2510) (วัดสำเนา), 155 หน้า.

ในปี พ.ศ. 2512 วรพี วัชรานุกูล เสนอผลการค้นคว้าเรื่อง การจัด
สิ่งพิมพ์ของรัฐบาลไทย¹⁵ โดยได้ศึกษาตั้งแต่การจัดพิมพ์สิ่งพิมพ์รัฐบาล ตลอดจนการ
เผยแพร่ เพราะสิ่งพิมพ์รัฐบาลเป็นเอกสารอ้างอิงชั้นหนึ่งที่ใช้กันโดยนักนิเวศ
นักวิจัยจำเป็นต้องเข้าใจในแง่ของการศึกษาและวิจัย จึงต้องมีการจัดให้ใช้ไปโดยสะดวก
และคู่มือสำหรับในการจัดกาสิ่งพิมพ์รัฐบาล คือ บรรณานุกรม หรือ รายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาล
และยังมีการจัดทำไว้ไม่สมบูรณ์ นอกจากนั้น ในภาคผนวกของเรื่อง ยังได้รวบรวม
รายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาลจากหลายราชการและห้องสมุดต่าง ๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2505 -
2512 รวมเวลาถึง 7 ปีไว้ด้วย

ผู้พิมพ์ สองแสงจันทร์ ได้เขียนวิวัฒนาการเรื่อง การศึกษาประเภทของหนังสือ
อนุสรณ์ในงานศพในกิจการที่คัดลอกเรื่องจาก คัมภีร์ของหอสมุดแห่งชาติและเรื่องที่ได้จาก
แหล่งอื่น ๆ ระหว่างปี พ.ศ. 2501 - 2510¹⁶ ได้เสนอผลการสำรวจว่าถึงแม้
จะเข้าใจในความสนใจของสังคมในแต่ละปีแต่ก็ค่อนข้างขาดหนังสืออนุสรณ์ในงานศพในกิจการ
ที่คัดลอกเรื่องจากคัมภีร์ของหอสมุดแห่งชาติและเรื่องที่ได้จากแหล่งอื่น ๆ ในหลายตัว
ต่าง ๆ ประเภทของและหมวดวิชาเรื่องที่มีผู้ออกเผยแพร่งานศพที่ไม่ได้มีการ
ศึกษาออกเผยแพร่เลย รวมทั้งการรวบรวมบรรณานุกรม และเสนอแนะเกณฑ์สำหรับ
สิ่งพิมพ์อนุสรณ์ในงานศพในกิจการที่พิมพ์วิวัฒนาการและคุณภาพที่เหมาะสม

¹⁵ วรพี วัชรานุกูล, "การจัดสิ่งพิมพ์ของรัฐบาลไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512) (อักษำเนา),
500 หน้า.

¹⁶ ผู้พิมพ์ สองแสงจันทร์, "การศึกษาประเภทของหนังสืออนุสรณ์ในงานศพในกิจการ
ที่คัดลอกเรื่องจากคัมภีร์ของหอสมุดแห่งชาติ และเรื่องที่ได้จากแหล่งอื่น ๆ ระหว่าง
ปี พ.ศ. 2501 - 2510," (ปริญาวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา (ประสาน
มิตร) 2512) (อักษำเนา), 494, 2 หน้า.